

Elektrosmog i dzika przyroda - najnowsze raporty

2018-06-04

18 maja br. opublikowano dwa raporty dotyczące oddziaływania sztucznych pól elektromagnetycznych (PEM) na dziką przyrodę:

1. Raport podsumowujący aktualną wiedzę na temat wpływu PEM wykonany przez grupę ekspercką na podstawie reprezentatywnego zbioru recenzowanej literatury ([link](#))
2. Raport z konferencji prezentujący wyniki dyskusji ekspertów ([link](#))

Zrozumienie potencjalnych skutków niejonizującego promieniowania na dzikie zwierzęta stało się kluczowe przy oczekiwaniu przyjęciu nowej technologii sieci mobilnej (5G), która przewiduje połączenie 100 miliardów urządzeń do roku 2025. Podczas użytkowania, telefony komórkowe i inne inteligentne urządzenia bezprzewodowe generują pola elektromagnetyczne o częstotliwości radiowej, czyli formę promieniowania niejonizującego, która może zmieniać procesy biologiczne, takie jak funkcje neuroprzekaznikowe, metabolizm komórkowy oraz ekspresję genów i białek w niektórych typach komórek, nawet przy niskich poziomach natężenia. Technologia 5G ma opierać się przede wszystkim na niewykorzystanej dotąd szerokość pasma od 30 do 300 GHz. W rezultacie, anteny stacji bazowych mają być rozmieszczone gęsto w sąsiedztwie infrastruktury, takiej jak latarnie, słupy i budynki. Może to narazić dzikie zwierzęta na większe poziomy promieniowania elektromagnetycznego nieznane dotąd w przyrodzie. Potencjalne skutki wprowadzenia technologii 5G dla ptaków wędrownych, nietoperzy i pszczoł, są w dużej mierze niezidentyfikowane, co stwarza niebezpieczeństwo pojawienia się nieznanych dotąd negatywnych skutków biologicznych.

Źródło: www.eklipse-mechanism.eu

Opublikowane w maju raporty są wynikiem realizacji projektu **EKLIPSE** (*Establishing a European Knowledge and Learning Mechanism to Improve the Policy-Science-Society Interface on Biodiversity and Ecosystem Services*), finansowanego przez Unię Europejską, w ramach którego zaproszono szeroką grupę ekspertów z różnych dziedzin, aby omówić aktualną wiedzę na temat wpływu sztucznych pól elektromagnetycznych na dzikie zwierzęta. Celem było zwrócenie uwagi na aktualny stan wiedzy w tej dziedzinie, zidentyfikowanie braków wiedzy związanych z wpływem na różne grupy zwierząt, omówienie aspektów technicznych i metodologii stosowanych w bieżących badaniach oraz określenie i ustalenie priorytetów w zakresie kluczowych potrzeb badawczych i zaleceń dla polityki krajów UE.

Eksperci w raportach podkreślili, że najbardziej powtarzającym się problemem w obecnych badaniach naukowych jest brak standaryzowanych i kontrolowanych ustawień technicznych dla eksperymentów i monitorowania poziomów natężenia PEM i rodzaju częstotliwości.

Kluczowe zalecenie polityczne odnosiło się do pilnej potrzeby przeznaczenia większych środków finansowych na badania w tym temacie. Zwrócono również uwagę na znaczenie łączenia różnych grup zainteresowanych stron, nie tylko naukowców, ale także decydentów, firm i

**Magiczny
Kraków**

obywateli i w takim szerszym gremium tworzenie grup doradczych.

Na koniec podkreślono wagę stosowania zasady ostrożności, w tym unikanie umieszczania źródeł PEM w rezerwach przyrody.